

VERANDERING BEGINT IN HAARLEMMERMEER

VERKIEZINGSPROGRAMMA

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2018-2022

**GROENLINKS
HAARLEMMERMEER**

De nieuwe gemeente Haarlemmermeer!

Vanaf 1 januari 2019 gaan de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de gemeente Haarlemmermeer sámen verder! Van het Noordzeekanaal tot aan de Kaag, van de Westeinderplassen tot de Bollenstreek: de nieuwe gemeente Haarlemmermeer is een uitgestrekte gemeente met verschillende gezichten, waar veel kan en veel gebeurt.

Wie aan Haarlemmermeer denkt, denkt aan onze nationale luchthaven Schiphol, aan land- en tuinbouw, 31 unieke woonkernen, cultureel erfgoed, water en recreatiegebieden, industrie en aan een aantal drukke (snel)wegen.

Haarlemmermeer is de thuishaven van meer dan 150.000 inwoners en van talloze bedrijven en organisaties. Haarlemmermeer is bovendien, gelegen binnen de Metropoolregio Amsterdam, economisch en strategisch van groot belang voor de hele Nederlandse samenleving.

Nu en in de nabije toekomst worden er in en over Haarlemmermeer belangrijke beslissingen genomen. Bijvoorbeeld over Schiphol. Over het nabijgelegen Westelijk havengebied. Over de locatie van een groot transformatorstation. Over het bouwen van vele duizenden woningen.

Wat GroenLinks betreft gaat het bij die beslissingen, meer dan nu, om de vraag wat de inwoners van Haarlemmermeer belangrijk vinden. Hoe ziet de gemeente waar inwoners prettig wonen er eigenlijk uit? Hoe gaan we om met het klimaat, ons natuur en milieu, onze waterhuishouding, en onze gezondheid? Hoe richten we onze leefomgeving in? Hoe gaan we met elkaar om?

Het is belangrijker dan ooit dat de belangen van de huidige en toekomstige inwoners van Haarlemmermeer worden gehoord en dat deze worden meegewogen als het gaat om de grote (landelijke en regionale) belangen die er óók zijn. GroenLinks vindt dat het gemeentebestuur van Haarlemmermeer in dit krachtenveld optimaal moet opkomen voor alle belangen van zijn inwoners, niet alleen de economische.

GroenLinks zet zich in voor een goede balans tussen het welzijn van de inwoners van nu en (over)morgen en een gezonde economie. 'Economische groei' kan wat GroenLinks betreft nooit de enige afweging in het politieke debat zijn. Andere waarden, zoals gezondheid, duurzaamheid en gelijkheid zijn minstens zo belangrijk. Welvaart is niet hetzelfde als welzijn! Het gaat ons om economische stabiliteit, welvaart waar iedereen van profiteert, een fijne en groene leefomgeving, een ontspannen samenleving waarin iedereen kan meedoen.

GroenLinks Haarlemmermeer kiest voor een open, groene en vitale en sociale gemeente, een gemeente met kansen voor iedereen om mee te doen.

GroenLinks staat voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin ons gemeenschappelijk belang op de lange termijn centraal staat en niet de winst op korte termijn. Groener, socialer en vrijer. Stem op GroenLinks, stem voor verandering!

DE 10 VAN GROENLINKS

De 10 belangrijkste punten in dit programma:

- 1. De gemeente is van, voor en door ons allemaal.** GroenLinks is een partij met vertrouwen in mensen en in de samenleving. Wij zien en ervaren dagelijks mensen, organisaties en bedrijven die willen meehelpen onze maatschappij op een duurzame, toekomstbestendige manier vorm te geven. Wij willen dat inwoners tijdig kunnen meepraten over beslissingen in hun woonomgeving en daadwerkelijk invloed hebben: geen goedkeuring achteraf, maar inspraak vanaf het begin. Wij ondersteunen initiatieven van burgers, professionals en organisaties die de gemeente eerlijker, mooier en schoner kunnen maken.
- 2. Wij willen de klimaatdoelen van Parijs halen.** Wij maken in onze gemeente daarom zoveel mogelijk gebruik van alle vormen van hernieuwbare energie. Inwoners krijgen tips over wat zij zelf kunnen doen om energie (en dus geld) te besparen en de gemeente geeft zelf het goede voorbeeld.
- 3. We strijden tegen de overlast die Schiphol veroorzaakt.** Hoewel Schiphol belangrijk is voor de economie, zorgt de luchthaven ook voor veel overlast, zoals: geluid, (ultra)fijnstof, CO₂-uitstoot, nadelige gezondheidseffecten, externe onveiligheid en ongewenste drukte. Genoeg is voor GroenLinks ook echt genoeg, en afspraak is afspraak. We moeten ophouden met ons laten 'Schiphollen'; de gemeente moet zich juist krachtig inspannen om de overlast te beteugelen en de democratisch afgesproken grenzen van het vliegverkeer te respecteren. In plaats daarvan wil GroenLinks werk maken van veel meer treinverkeer, met name in Europa.
- 4. Wij kiezen voor groen in en om onze woonkernen.** Iedere inwoner moet kunnen genieten van groen, bijvoorbeeld het mooi open agrarisch gebied of een groot grasveld in de eigen buurt. Er moet voldoende groene ruimte te zijn om te wandelen, te sporten en te recreëren. We ondersteunen buurtbewoners die hun buurt willen vergroenen. Wij planten extra bomen in deze gemeente waar de luchtkwaliteit onder druk staat. We zetten in op biodiversiteit en een natuurvriendelijke woonomgeving. Groene (recreatie)gebieden moeten zoveel mogelijk met elkaar worden verbonden. Het agrarisch gebied houden we open en maken we maar mogelijk meer toegankelijk voor de inwoners. De Houtrakpolder blijft groen. Er komt meer aandacht voor afvalscheiding en tegengaan van zwerfvuil.
- 5. Betaalbare en energiezuinige woningen voor iedereen.** We willen dat veel mensen in Haarlemmermeer goed, energiezuinig en betaalbaar kunnen wonen. We stimuleren en faciliteren daarom energieneutraal bouwen en verduurzaming van de bestaande woning- en bedrijvensvoorraad. Ook mensen met een kleinere beurs moeten hun woning kunnen verduurzamen. We zetten in op kleinere en betaalbare woningen voor starters en mensen die kleiner willen gaan wonen, ook in de kleinere kernen. Ook zetten we in op voldoende sociale huurwoningen, ook voor mensen die vanwege een beperking speciale eisen aan hun woning en/of woonomgeving moeten stellen.

6. **Wij geven ruim baan aan schoon vervoer.** De gemeente moet met een integrale mobiliteitsvisie komen, waarbij we ruim baan geven aan de (elektrische) fiets, de voetganger en vormen van duurzaam openbaar vervoer. Alle woonkernen moeten ook goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. De menselijke maat moet het uitgangspunt worden bij de totale ruimtelijke inrichting.
7. **Iedereen doet mee.** Armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. Wij kiezen voor toegankelijke en ruimhartige inkomensondersteuning, zodat niemand zich uitgesloten hoeft te voelen en alle kinderen kunnen meedoen aan sportieve en culturele activiteiten. Wij kiezen voor een inclusieve samenleving: iedereen hoort erbij en iedereen doet mee. Via betaald werk, school, mantelzorg, vrijwilligerswerk, beschut werk of dagbesteding. Als dat niet lukt, is het aan de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is daarbij altijd: minder regels, meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf.
8. **Goede zorg en onderwijs in de buurt, met meer aandacht voor elkaar.** Wie goede zorg nodig heeft krijgt passende ondersteuning om zelfstandig te kunnen blijven wonen en aan de samenleving deel te nemen. Zorg en onderwijs moeten voor iedereen goed toegankelijk zijn, ook in financiële zin.
9. **Veel activiteit in de vrije tijd.** We willen dat mensen ook voor hun vrije tijd in de nabije omgeving over voldoende mogelijkheden beschikken. Voor jong en oud stimuleren we voor iedereen toegankelijke sport in de buurt, en ook aan andere mogelijkheden voor ontspanning dragen we welwillend bij, van bibliotheek tot festivals. Lokaal eigen initiatief verdient daarbij de voorkeur.
10. **Kunst en cultuur verrijken ons leven.** Kunst en cultuur dragen bij aan een gemeente waar mensen graag wonen en bedrijven zich graag vestigen. We willen kunstenaars ook letterlijk de ruimte geven en we willen meer aandacht voor cultuuronderwijs. We zijn trots op onze lokale cultuurhistorie en we zorgen goed voor onze vele bijzondere monumenten.

1. DE GEMEENTE IS VAN, VOOR EN DOOR ONS ALLEMAAL

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis. Dit recht op verschil bestaat alleen als de democratie goed functioneert en rechten worden beschermd. Daarom pakken we discriminatie aan en zetten we ons in voor meer onderlinge verdraagzaamheid.

Inwoners tellen en praten mee

Een open gemeente is er voor haar inwoners. Inwoners moeten vroegtijdig kunnen meepraten over beslissingen over hun woonomgeving en dan ook daadwerkelijk invloed hebben: niet alleen inspraak, maar vooral ook 'beginspraak'. Daarbij moet altijd helder zijn wie waarvoor verantwoordelijk is. Beschikbare informatie wordt gedeeld met alle betrokkenen.

GroenLinks is een partij met vertrouwen in mensen en in de samenleving. Wij zien en ervaren dagelijks dat er mensen, organisaties en bedrijven zijn die willen meehelpen onze maatschappij op een duurzame en/of sociale wijze manier vorm te geven. Door die krachten te bundelen, ontstaat positieve 'samen-kracht'.

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Haarlemmermeer biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven en kansen om hun leven opnieuw vorm te geven.

De gemeente wordt steeds meer een facilitator en regisseur in plaats van een 'sturende' gemeente. Inwoners met duurzame, sociale en/of groene initiatieven vinden in GroenLinks een natuurlijke bondgenoot. De gemeente denkt mee, maakt gebruik van de aanwezige kennis bij inwoners en lokale organisaties, en deelt haar eigen kennis, informatie en expertise. Regelgeving en bureaucratie mogen de uitvoering niet onnodig vertragen of belemmeren.

Haarlemmermeer is een veilige gemeente

Haarlemmermeer kan alleen een open gemeente zijn als het er ook veilig is. De veiligheid op straat en de leefbaarheid van de buurt is gebaat bij adequaat optreden tegen criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving, worden weggepest of mishandeld. Straffen kan daarvoor nodig zijn, maar liever nog voorkómen we criminaliteit. We zetten in het bijzonder in op preventie van problemen die voortkomen uit sociale uitsluiting, gebrek aan kansen, radicalisering en polarisatie. De waarden van onze open en vrije samenleving moeten we beschermen.

Wat GroenLinks betreft zijn we daar ook met zijn allen verantwoordelijk voor. De gemeente is verantwoordelijk door de openbare ruimte zo veilig mogelijk in te richten, en bewoners kunnen helpen een veilige sfeer te maken en te behouden; samen met politie en toezichthouders die weten wat er speelt en kunnen ingrijpen als het misgaat. GroenLinks wil dat de politie dichtbij de burger opereert, met herkenbare gezichten in de wijk, zoals dat van de wijkagent. Jongerenwerk en jongerenbegeleiding betrekken we ook bij de vroegtijdige preventie van overlast. Voor de bereikbaarheid, maar zeker ook om verbinding te houden, streven we ernaar dat elke woonkern een politiesteunpunt krijgt, waar op gezette tijden de wijkagent aanwezig is. Dit kan bijvoorbeeld vorm krijgen in overleg met stichting Maatvast.

De landelijke norm van 1 wijkagent per 5.000 bewoners is voor ons de ondergrens. Voor brandweer en ambulance mogen de aanrijtijden niet verslechteren.

Mensen krijgen meer invloed op hun eigen woonomgeving

- De verschillende kernen en wijken in Haarlemmermeer krijgen meer eigen beslissingsbevoegdheid, conform de toekomstige Omgevingswet. Co-creatie op basis van gedeeld eigenaarschap staat hier centraal, naar Amsterdams voorbeeld.
- De gemeente zet qua informatievoorziening actief in op een 'gelijk speelveld' voor inwoners en dorps- en wijkraden, en voor vrijwilligersorganisaties. Voor de gemeenteraad gehouden informatiebijeenkomsten worden zoveel mogelijk openbaar.
- Dit beleid krijgt ook financieel 'handen en voeten': de dorps- en wijkbudgetten worden groter en er komt meer 'doorzettingsmacht' voor gebiedsmanagers.

Een open, democratische en ontspannen samenleving

- Een openbaar debat is belangrijk voor een goed functionerende lokale democratie. Daarom stimuleren en faciliteren we de lokale omroep en waar mogelijk de lokale journalistiek. We zorgen dat de middelen die we krijgen voor de lokale omroep volledig worden geïnvesteerd.
- We wijzen inwoners op hun recht om een alternatieve aanpak voor te stellen voor publieke doelen in hun omgeving (*'right to challenge'*).
- Burgerinitiatieven kunnen bij de gemeente terecht voor ondersteuning in praktische, juridische en/of financiële zin.
- De verantwoording van financiële ondersteuning vanuit de gemeente aan burgerinitiatieven wordt versimpeld.
- Voorzieningen zijn zoveel mogelijk beschikbaar en toegankelijk in de woonkernen zelf;
- De gemeente zorgt voor genoeg gratis openbare toiletvoorzieningen, toegankelijk voor iedereen, waar mogelijk samen met het bedrijfsleven.
- Onze gemeente is gastvrij voor vluchtelingen en statushouders.
- Om het belang van de open, vrije samenleving te onderstrepen houden we de gedachte aan de Tweede Wereldoorlog levend. Ook in de openbare ruimte mag dit zichtbaarder worden. Het recente besluit voor een herinneringsteken bij de executieplaats in Halfweg is hiervan een goed voorbeeld. We zijn ook voor behoud van het Boogaard-huisje.
- De gemeente organiseert een 'Brugfeest' om het samengaan van Haarlemmerliede/Spaarnwoude en Haarlemmermeer met alle inwoners te vieren.
- Spaarndam-West is van harte welkom in Haarlemmermeer, zodat het dubbeldorp Spaarndam herenigd kan worden.
- We zetten ons in voor een 'Wethouder van Geluk', die aan de slag gaat met meetbare welzijns- en geluksdoelen, de uitgaven op de gemeentebegroting toetst aan de vraag of de inwoner daar gelukkiger van wordt en jaarlijks de gemeenteraad informeert over de voortgang op dit terrein.
- We streven naar een sluitende gemeentebegroting, waarbij we in het belastingregime zoveel mogelijk het principe hanteren van: 'De vervuiler betaalt'.

2. WIJ WILLEN DE KLIMAATDOELEN VAN PARIJS HALEN

Zoals Obama al zei: 'Wij zijn de eerste generatie die klimaatverandering gaat merken en de laatste generatie die er wat aan kan doen.' Klimaatverandering is één van de grootste bedreigingen voor de mensheid en we moeten er alles aan doen om dit een halt toe te roepen.

GroenLinks zet vol in op het tegengaan van klimaatverandering, zodat we de aarde niet slechter achterlaten dan we hem gekregen hebben. We staan pal voor duurzaamheid, in alles wat we doen, en willen graag koploper zijn als het gaat om klimaatbeleid.

Wij willen het milieu zo min mogelijk belasten, en willen zuinig omgaan met de beschikbare natuurlijke hulpbronnen die de aarde ons biedt. Wij maken in onze gemeente daarom zoveel mogelijk gebruik van de energie die de zon en de wind ons dagelijks leveren. In Haarlemmermeer zijn er gelukkig al veel duurzame initiatieven, zoals het Duurzaam Bedrijf, de Energiebank, het eigen duurzame energiebedrijf Tegenstroom en het Natuur en Milieu Centrum NMCX.

Wij betrekken onze inwoners bij de verduurzaming

Maar er kan nog veel meer bereikt worden door inwoners intensiever te betrekken bij hun eigen leefomgeving en de duurzame 'wij-doen-het-zelvers' met elkaar te verbinden. Hetzelfde geldt voor onze ondernemers, vooral die in het midden- en kleinbedrijf, en de Haarlemmermeerse scholen. GroenLinks wil nóg meer inzetten op lokaal opgewekte energie en dit makkelijker beschikbaar stellen voor inwoners. Mensen met een kleine beurs moeten ook kunnen meedoen als het gaat om milieumaatregelen en om duurzame omgang met energie. De Energiebank Haarlemmermeer kan hierbij belangrijke rol vervullen. Inwoners krijgen tips over wat zij zelf kunnen doen om energie (en dus geld) te besparen.

In Haarlemmermeer komt een opleiding tot 'monteur Energietransitie'

De Energietransitie zorgt voor veel nieuwe werkgelegenheid. Maar er is momenteel een tekort aan goed opgeleid personeel. We zetten ons er samen met scholen en het bedrijfsleven voor in dat er voldoende mensen worden opgeleid die zonnepanelen, zonneboilers of warmtepompen kunnen installeren. De inzet op duurzame banen is ook nodig, omdat in de traditionele sectoren de werkgelegenheid terugloopt en omdat in onze regio veel huizen bijgebouwd zullen worden. Ook zo geven we de energietransitie handen en voeten.

Alle klimaatmaatregelen verzamelen!

- De gemeente werkt voortvarend mee aan alle initiatieven op het gebied van hernieuwbare, duurzame energie, waarbij vooral wordt gekeken naar lokale mogelijkheden, ook om vraag en aanbod van energie bij elkaar te brengen.
- In samenwerking met Tegenstroom stimuleert de gemeente 'buurtbatterijen' voor de lokale opslag van zonne-energie.
- Er moeten meer samenwerkingsverbanden komen tussen warmteproducenten en grote energiegebruikers zoals datacenters op Schiphol. Onderzocht wordt of deze kunnen bijdragen aan het verwarmen van woningen, kassen en bedrijfspanden.
- We stimuleren collectieve, decentrale initiatieven van inwoners (bijvoorbeeld via een postcoderoos) om energie op te wekken.
- We werken hard aan en maken een ambitieus beleidsplan voor een 'aardgasvrij' Haarlemmermeer.

- De gemeente streeft in zijn inkoopbeleid zoveel mogelijk naar CO₂-neutrale, maar ook diervriendelijke, fairtrade en lokale producten en diensten.
- We steunen initiatieven die de deeleconomie en circulaire economie bevorderen.
- We spannen ons in voor energieneutrale glastuinbouw.
- De vierde donderdag van oktober besteedt de gemeente aan 'klimaatverantwoording', conform de nieuwe Klimaatwet. De gemeente geeft dan overzicht van alle inspanningen en bereikte resultaten om de klimaatverandering tegen te gaan.

We houden meer rekening met het water

Droge voeten lijkt in Haarlemmermeer vanzelfsprekend. Maar de huidige klimaatverandering, met overvloedige neerslag en soms ook lange droge perioden, vraagt ook om een duurzame waterhuishouding. In Haarlemmermeer is bovendien sprake van verzilting, doordat de bodem daalt en er minder infiltratie is van regenwater.

Inwoners, gemeente en bedrijven moeten zich meer dan nu bewust zijn van het feit dat watermanagement een gezamenlijke verantwoordelijkheid is en er moet een meer integraal waterbeleid komen. De waterkansenkaart moet het uitgangspunt van gemeentelijk beleid zijn. In een gebied waar die kaart het niet toelaat, wordt niet meer gebouwd.

Dat betekent ook:

- Bij nieuwbouw, maar ook bij bestaande bouw zet de gemeente in op het loskoppelen van de hemelwateropvang van het riool, zodat dit ontlast wordt.
- Inwoners worden gestimuleerd regenwater op te vangen in tonnen en dit te gebruiken voor de tuin. Daarnaast willen we stimuleren dat tuinen minder bestraat, en groener worden ingericht, zodat het regenwater de grond in kan trekken: tegel eruit, plant erin.
- Er komen grijswatersystemen in nieuwbouw en/of bestaande bouw.
- Het is noodzakelijk dat in onze gemeente wordt uitgegaan van een flexibel waterpeil, dat past bij het gebruik van de betreffende gronden. We gaan hier uit van het principe 'functie volgt peil', in plaats van het huidige 'peil volgt functie'.

3. WE STRIJDEN TEGEN DE OVERLAST DIE SCHIPHOL VEROORZAAKT

GroenLinks onderkent het belang van Schiphol voor de werkgelegenheid in de regio en voor de economie van heel Nederland. Tegelijkertijd vinden we dat er onvoldoende oog is voor de nadelige effecten van de luchthaven, zoals de geluidsoverlast, gezondheidsrisico's en concentratieproblemen, CO₂-uitstoot, externe onveiligheid en verslechterde luchtkwaliteit. Ook beletten de geluidscontouren van Schiphol de woningbouw in de regio, terwijl daaraan tegelijkertijd wel behoefte is.

500.000 vluchten is meer dan genoeg

Als in 2020 het Aldersakkoord afloopt, staat voor GroenLinks vast dat Schiphol niet verder kan groeien dan het daarin afgesproken aantal van 500.000 vluchten. De leefbaarheid voor onze inwoners mag niet verder in het nauw komen. Door te investeren in een toekomstbestendig netwerk voor internationaal reizen per spoor moet voor 'korte' afstanden een goed alternatief voor vliegen beschikbaar komen, voor zowel inwoners als goederen.

Het gemeentebestuur van Haarlemmermeer is verantwoordelijk voor het welzijn van onze inwoners en moet zich als 'gastheer' van Schiphol meer mengen in het debat rondom de toekomst van de luchthaven. Het gemeentebestuur moet daarom een voortdurende inspanning leveren om in het Schipholdossier de belangen van de inwoners van de gemeente, in de breedste zin van het woord, zo goed mogelijk te behartigen.

Schiphol: lusten en lasten in balans

- GroenLinks is tegen het zogeheten 'kettingbeding' en kritisch op het bouwen van woningen in geluidgehinderde gebieden. De overheid hoort haar inwoners in het kader van de volksgezondheid te beschermen en geen woningbouw toe te staan in gebieden waar die gezondheid aantoonbaar in het geding is.
- De gemeente zet zich in om grondlawaai tegen te gaan.
- De gemeente verleent geen medewerking aan aanleg van of reservering voor een tweede Kaagbaan, of enig andere capaciteitsuitbreiding van de luchthaven.
- De gemeente verleent geen medewerking aan een eventuele tweede terminal.
- De gemeente pleit actief voor (trein)alternatieven voor met name Europese vluchten.
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden voor een terrein om goederen voor Schiphol en de bloemenveiling meer per trein te vervoeren.
- De gemeente zoekt actief samenwerking met omliggende gemeenten om gezamenlijk de belangen van de inwoners te vertegenwoordigen.
- We staan voor eerlijkheid: we laten ons niet langer 'Schiphollen', maar rapporten die alle vervuiling en overlast bij omwonenden eerlijk meten en in kaart brengen, en dit eerlijk met de samenleving delen.
- De gemeente staat voor het democratisch principe 'afpraak is afspraak': eenzijdige overschrijdingen van de afspraken door Schiphol worden ferm tegengegaan.
- Iedereen die in een huis woont dat na 2005 is gebouwd binnen de geluidscontouren, telt nu niet mee in de berekeningen van de geluidshinder. De gemeente streeft er actief naar dat die fout wordt hersteld.

4. WIJ KIEZEN VOOR GROEN IN EN OM ONZE WONINGEN EN WOONKERNEN

Een groene gemeente is prettig om in te wonen en energiebewust. Groen levert een belangrijke bijdrage aan onze gezondheid. In groen kun je bewegen, sociale contacten opdoen of juist tot rust komen. Groen verbetert de leefbaarheid, draagt bij aan een goed woon- en vestigingsklimaat, en kan bijdragen aan de oplossing van klimaatproblemen. Kortom: groen heeft een enorme maatschappelijke waarde.

Door de bedrijvigheid in en rond onze gemeente staat de groene buitenruimte en de kwaliteit van onze leefomgeving steeds meer onder druk. Het belang van groen moet meer dan nu meewegen in de politieke besluitvorming in en over onze gemeente. GroenLinks kiest voor gezonde kwaliteit: voor een groene, schone, duurzame en sociale leefomgeving, waarbij de open ruimte, werkgelegenheid, sociale voorzieningen, huisvesting en water elkaar versterken.

Haarlemmermeer is een schone gemeente

Een groene gemeente is ook een schone gemeente, met schone lucht, schoon water en schone grond. Wie iets vervuult, ruimt het zelf op, volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. We doen er alles aan om de parken, plantsoenen en de bermen schoon te houden van zwerfafval.

Ook zetten we vol in op afvalscheiding, door zowel consument als bedrijfsleven. Daardoor kunnen we afval niet alleen vaker gebruiken als goede grondstof voor nieuwe producten, het leidt ook tot lagere verwerkingskosten, zodat onze inwoners minder hoeven te betalen. We ondersteunen ook initiatieven voor statiegeld, zoals op blikjes en kleine PET-flessen. Daarnaast zorgen we waar mogelijk voor een verbod op consumentenvuurwerk, en bieden daarvoor in de plaats een beperkt aantal vuurwerkshows.

Groen blijft behouden door slim ruimtegebruik

Hoewel de nieuwe gemeente Haarlemmermeer groter is dan ooit tevoren, blijft de ruimte schaars. We zullen er dus slim mee moeten omgaan.

GroenLinks pleit ervoor de ruimte in de grote en kleine kernen slimmer te benutten, bijvoorbeeld door leegstaande kantoorpanden of kassen creatief te gebruiken en gebouwen voor verschillende functies in te zetten. Ook op de (oudere) bedrijventerreinen willen we combinaties met wonen en voorzieningen mogelijk maken. We pleiten voor realisatie van een actieve gemeentelijke ruimtemonitor ter bevordering van efficiënt ruimtegebruik, versnelde herinrichting en stimulering van multifunctionaliteit van de bestaande bebouwde ruimte. Via omgevings- en vestigingsvergunningen willen we dit kunnen handhaven.

Een compacte omgeving waarin mensen wonen, werken en ontspannen in hun eigen buurt, houdt wijken levendig. Je kunt je makkelijk te voet en per fiets verplaatsen. Bebouwde kom en buitengebied willen we beter verbinden door goede fiets- en wandelroutes aan te leggen. Zo kunnen we meer genieten van het open polderlandschap en het groen ook echt beléven.

De Groene Buffer (Houtrakpolder) in de (nieuwe) gemeente Haarlemmermeer moet behouden blijven en een permanent groene bestemming krijgen, die past naast/binnen het recreatiegebied en het aangelegde Groene Schip. Hierdoor zal uitbreiding van de haven van Amsterdam op grondgebied van Haarlemmermeer niet mogelijk zijn.

Biodiversiteit en natuurinclusief bouwen

Vier de natuur! De zorg voor de fauna en flora in onze gemeente moet vanzelfsprekend zijn. Bij het beheer van parken, bermen, oevers en waterwegen en de afgifte van vergunningen voor activiteiten in parken en recreatiegebieden wordt rekening gehouden met dieren, insecten en plantensoorten. Het beheer van de buitenruimte is ecologisch, en er wordt actief ingezet op beleid dat goed is voor bestuivende insecten zoals bijen en vlinders. Biodiversiteit hoort hoog op de gemeentelijke agenda. We leggen nestvoorzieningen aan, zoals nestkastjes en neststenen voor vogels. Bepanting wordt zoveel mogelijk met inheemse soorten uitgevoerd, omdat daar inheemse insecten en vogels op afkomen. We willen zorgen voor bloeiende en bloemrijke akkerranden en bermen, zodat de groenbeleving voor inwoners wordt vergroot.

In het gemeentelijk beleid blijven we vasthouden aan het verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen te gebruiken tegen onkruid. Ook gaan we in gesprek met agrariërs over hoe onkruid ecologisch te bestrijden en stimuleren we inwoners dit op een milieuvriendelijke manier te doen.

Groen moet je ervaren, leren, proeven en doen

- Er komt in alle woonkernen en bij scholen voldoende groene buiten(speel)ruimte, met daarbij ook 'ruigere' stukken.
- De groenvoorzieningen buiten de woonkernen worden beter bereikbaar met het openbaar vervoer.
- Om op alle scholen goede natuur- en milieueducatie mogelijk te maken blijft de gemeente het natuur- en milieu-educatiecentrum financieel en praktisch ondersteunen.
- Op scholen, en in woonwijken komen meer mogelijkheden om een moestuin te onderhouden, eventueel tijdelijk op braakliggend terrein.
- Er komen een of meer productiemoestuinen in onze gemeente. In deze moestuinen werken ook mensen die niet op een reguliere werkplek terecht kunnen.
- Buurtbewoners die hun straat of buurt willen vergroenen, krijgen onze hulp.
- Er komt een nieuw initiatief voor de 'Duurzaamste Straat van Haarlemmermeer'.
- Het 'Groenste Idee van Haarlemmermeer' wordt voortgezet.
- Lokale boeren worden aangemoedigd hun bedrijven open te stellen voor educatieve doeleinden, of als zorgboerderij.
- De gemeente stimuleert dat lokaal geproduceerde landbouwproducten ook lokaal te koop worden aangeboden.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door in haar inkoopvoorwaarden lokale en biologische productie voorrang te geven.
- Het Recreatieschap moet de Groene Buffer, het liefst in samenwerking met inwoners, gaan beheren.
- De gemeente start op korte termijn een pilot 'statiegeld op kleine PET-flessen en blikjes'.
- We communiceren het maaibeeld beter naar de inwoners, en treden hierover in overleg.

5. BETAALBARE EN ENERGIEZUINIGE WONINGEN VOOR IEDEREEN

Bouwen is met de toekomst rekening houden. We willen dat Haarlemmermeer een plek wordt en blijft waar alle lagen van de bevolking goed, energiezuinig en betaalbaar kunnen wonen en leven. We streven daarom naar een percentage van 40% voor sociale huur. Er moet ook meer oog komen voor doelgroepenbeleid: jongeren en ouderen hebben vaak andere woonwensen en de variatie in het woningaanbod in Haarlemmermeer moet daarvoor vergroten, ook in de kleine kernen.

Veel kantoorgebouwen staan leeg. Tegelijk is er een grote vraag naar betaalbare woonruimte en aangepaste en aanpasbare woningen. Samen met onder andere de woningbouwcoöperaties willen we blijven zoeken naar mogelijkheden voor betaalbare nieuwbouw, verduurzaming van de bestaande bouw en hergebruik van leegstaande panden. Dit levert veel nieuw werk op en lagere woonlasten voor de bewoners.

Om zuinig om te gaan met de ruimte is het onvermijdelijk dat we op sommige plekken hoger gaan bouwen dan we tot nu toe gewend zijn, zonder het woongenot van de huidige inwoners geweld aan te doen. Hiervoor moet een visie worden vastgesteld.

- Nieuwbouw in Haarlemmermeer vindt zoveel mogelijk plaats binnen de huidige grenzen van de bebouwde kommen.
- Wij vinden dat er geen monopolie voor een woningbouwvereniging in Haarlemmermeer mag zijn.
- Er moet een plan komen om de nieuwe en bestaande woningen in onze gemeente vrij te maken van aardgas. In elk geval moet het voor 2022 met één wijk gelukt zijn, zodat ervaringen worden opgedaan voor volgende projecten.
- Nieuwbouw moet zo duurzaam en zelfvoorzienend mogelijk gebeuren, en krijgt geen aansluiting op aardgas meer.
- De gemeente moet bewoners, huurders en eigenaren ondersteunen met het verduurzamen van hun woningen, onder meer via een isolatiecampagne;
- Er moet een verordening komen voor de plaatsing van een warmtepomp. Wie dan aan de normen voldoet hoeft geen vergunning aan te vragen. Zo voorkomen we dat energiesubsidie opgaat aan gemeentelijke leges.
- We willen dat Haarlemmermeeders met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen buurt kunnen blijven wonen. Daartoe moet het makkelijker worden om woningaanpassingen te doen die dat mogelijk maken.
- We zetten ons in voor meer huisvesting voor werkende of studerende jongeren, bijvoorbeeld door versnelde transformatie van leegstaande kantoren.
- De gemeente gaat actief ondersteuning bieden aan initiatieven voor zogeheten *tiny houses* en stelt hiervoor waar mogelijk grond (voor bepaalde tijd) ter beschikking.
- De gemeente biedt vrije ruimte om te kunnen experimenteren, zo leren we over duurzaamheid en doen we ervaring op met sociale vernieuwing.
- De gemeente gaat actief speculatie met grond en woningen tegen.
- Kleine winkels en bedrijfjes krijgen in onze woonkernen en woonwijken de ruimte, zij geven levendigheid en zijn bereikbaar voor iedereen.
- We willen natuurvriendelijk en -inclusief bouwen, dus inclusief bijvoorbeeld broed- of verblijfplekken voor fauna. Ook willen we zogeheten 'bruine daken' toestaan.

- Bij bouwbesluiten wordt rekening gehouden met 'toekomstbestendig' bouwen, zodat gebouwen geschikt zijn voor mensen in meerdere levensfasen.
- Iedere wijk wordt zodanig opgebouwd dat de diversiteit in leeftijd en sociaal-economische achtergrond groot is. We willen geen monoculturen.
- Wijken worden gemengd opgebouwd: seniorenwoningen worden gecombineerd met starterswoningen, eengezinswoningen met zorgwoningen of woningen bijvoorbeeld voor begeleid wonen.
- De gemeente neemt de regie als het gaat om 'wonen met zorg': voldoende en geschikte woningen voor mensen met een beperking, ook als het gaat om bereikbaarheid van voorzieningen.
- In de kleine kernen zetten we in op passende woonruimte voor ouderen, om ook jongeren een kans te geven op doorstroming.
- We zetten ons in regionaal verband in voor het terugdringen van de wachttijden om een woning te krijgen.
- We kijken hoe we Verenigingen van Eigenaren kunnen ondersteunen in de bevordering van sociale cohesie en in de energietransitie, en onderzoeken hoe we dit instrument ook kunnen inzetten bij de vele woningen waar een VvE geen verplichting is.

6. WIJ GEVEN RUIM BAAN AAN SCHOON VERVOER

Geen enkele grote gemeente in Nederland kent zoveel autobezit en -gebruik als Haarlemmermeer. De nadelen van dit overvloedig autoverkeer worden ook steeds duidelijker: gezondheidseffecten, ruimtebeslag, (ultra)fijnstof, files en uitstoot. Zonder een integrale mobiliteitsvisie dreigt het verkeer in onze drukke regio steeds vaker stil te staan.

Bij het mobiliteitsbeleid moet veel meer dan nu worden ingezet op schone en gezonde manieren van vervoer. Door meer te investeren in (snel)fietsverkeer, in voetgangers en in openbaar vervoer, verbeter je niet alleen de totale bereikbaarheid (ook die van de auto), maar zorg je ook voor schonere lucht. Fietspaden en wandelpaden moeten veilig zijn, ook voor weggebruikers op leeftijd en voor jonge weggebruikers. Belangrijke voorzieningen moeten een centrale plek krijgen in de kernen, niet aan de rand worden geplaatst.

Ruim baan voor voetgangers en fietsers

- Het onderhoud van fiets- en wandelpaden krijgt prioriteit.
- Voetgangers en fietsers krijgen prioriteit bij de inrichting van verkeersstromen.
- Bij verkeerslichten komt een voetganger- en fietsvoorrangsbeleid, zeker bij regen (met regensensoren).
- Er komen veilige snelle doorgaande hoofdfietsroutes, waarop fietsers altijd voorrang hebben. Met name de fietsverbinding vanuit de kernen naar de luchthaven Schiphol wordt sterk verbeterd (in samenspraak met de luchthaven).
- De verhuur van (OV-)fietsen wordt gestimuleerd.
- Stallingsmogelijkheden (bewaakt en onbewaakt) worden fors uitgebreid bij openbare voorzieningen, winkels, scholen, bushaltes en stations. Ook voor bakfietsen en e-bikes bij winkels.
- Er komt een meldpunt 'Ruim baan voor de fiets', waar inwoners suggesties kunnen doen voor verbetering van fietspaden en stallingsmogelijkheden.
- Bermen worden zoveel mogelijk 'vergevingsgezind' ingericht voor fietsers.
- Brommers en scooters gaan zoveel mogelijk van het fietspad af, en hierop wordt ook gehandhaafd.
- We volgen de Leidraad Duurzame Inrichting Openbare Ruimte, en de richtlijnen van het CROW voor breedte van fietspaden, waarbij we ook meer dan voorheen rekening houden met verschillende snelheden op het fietspad.
- Binnen 50 cm van het fietspad mogen geen obstakels staan.
- Op doorgaande fietspaden moeten de zichtlijnen naar minimaal 42 meter.
- De gemeente zoekt het lokale bedrijfsleven en zorgverzekeraars op om te kijken hoe het fietsverkeer (nog) meer te stimuleren is.

Ruim baan voor het openbaar vervoer

- Waar mogelijk krijgt openbaar vervoer voorrang in de doorstroming.
- Nieuwe wijken krijgen vanaf het begin een hoogwaardige OV-ontsluiting. De kosten daarvan worden onderdeel van de planexploitatie.
- Alle kernen in de Haarlemmermeer en sociaal belangrijke voorzieningen moeten per (zoveel mogelijk regulier) OV bereikbaar zijn.
- Buurtbussen en belbussen blijven bestaan als aanvulling op het bestaande OV-systeem, maar niet als vervanging daarvan.

- Het openbaar vervoer is goed toegankelijk en bereikbaar voor bijzondere doelgroepen (ouderen, mensen met een handicap, kinderwagens).
- Er wordt in de planning van routes nadrukkelijk rekening gehouden met de bereikbaarheid van voorzieningen waar veel ouderen wonen/komen.
- Schiphol krijgt een uitgebreid OV-knooppunt voor goede regionale en nationale OV-verbindingen.
- Er komt (opnieuw) overleg met de NS om te kijken of Hoofddorp een intercitystation kan worden.
- Er komt op Station Hoofddorp een voor iedere vertrekkende gebruiker een zeer goed zichtbare stationsklok.

De auto is welkom, onder voorwaarden

- Er komt een transferium met een goede verbinding met Hoofddorp-centrum, Hoofddorp-centrum wordt zoveel mogelijk autoluw gemaakt.
- Alle woongebieden in de bebouwde kom worden ingericht als 30 km-gebied en zoveel mogelijk als fietsstraat, waar de auto te gast is.
- Op deze 30 km-wegen komen 2,5 meter brede vluchtheuvels bij de oversteekplaatsen.
- In nieuwe woonwijken gaat de parkeernorm omlaag en worden fiets en voetganger uitgangspunt van de ruimtelijke inrichting.
- Verkeersveiligheid gaat altijd vóór autobereikbaarheid.
- Parkeren moet minimaal kostendekkend zijn, waarbij de gebruiker betaalt.
- Parkeerbeleid mag worden ingezet als effectief instrument om mobiliteits- en milieudoelstellingen te bereiken, en bereikbaarheid te garanderen.
- We gaan de parkeeroverlast in buurten en wijken actief tegen, door de blauwe zones zoveel mogelijk uit te breiden. We staan niet toe dat Schiphol-reizigers voor langere tijd onbetaald parkeerruimte in onze gemeente innemen.
- De gemeente stimuleert de elektrische (deel)auto, door te zorgen voor voldoende laadpalen en voorrangsplekken op parkeerplaatsen.
- We werken niet mee aan de overbodige en verkeer aantrekkende Duinpolderweg, maar onderzoeken duurzame alternatieven om de kernen in onze gemeente van sluijverkeer te ontlasten.

7. IEDEREEN DOET MEE

Jong, oud, arm, rijk, hoog of minder hoog opgeleid, hier geboren of niet, hier werkend of niet, GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, beschut werk, vrijwilligerswerk, mantelzorg, dagbesteding, stage of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn.

In onze gemeente staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat ze zelf willen. De gemeente is zich er tegelijkertijd van bewust dat niet iedereen in onze gemeente (altijd) in staat is om zelf de regie te voeren over zijn of haar leven. Ook geeft een groeiend aantal mensen in Haarlemmermeer aan zich eenzaam te voelen.

Ook mensen met een beperking doen mee

Voor ieder mens is het belangrijk om te werken of om op een andere manier het gevoel te hebben 'een steentje bij te dragen' aan de samenleving. GroenLinks kiest voor een toegankelijke samenleving waarin er zorg en aandacht is voor elkaar en iedereen écht kan meedoen, ook als er sprake is van een aandoening of een fysieke of verstandelijke beperking. Voor GroenLinks is de implementatie van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking een belangrijk speerpunt.

GroenLinks staat voor een lokale overheid die voorwaarden schept. Met meer kansen op werk, een fatsoenlijk inkomen, een betaalbare en energiezuinige woning, uitstekende opleidingen en goede zorg. We willen die kansen eerlijk delen.

In Haarlemmermeer hoeft niemand arm te zijn

Armoedebestrijding is het fundament van een goed en geslaagd sociaal beleid. Wij kiezen voor toegankelijke en ruimhartige inkomensondersteuning, zodat niemand zich uitgesloten hoeft te voelen en alle kinderen kunnen meedoen aan sportieve en culturele activiteiten.

Jongeren die van het speciaal onderwijs komen, worden actief begeleid naar (beschut) werk. We zetten in op (re-)integratie van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dat geldt ook voor statushouders en vluchtelingen.

- Wij willen af van de onnodige regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.
- Er komt een actieve aanpak van de schuldenproblematiek via goede preventie, drempelloze schuldhelpverlening en nazorg.
- Bij elke uitkeringsaanvraag en elk schuldhelpverleningstraject wordt een budgetadvies gegeven. Daarbij wordt ook gekeken naar besparingen in energieverbruik.
- We werken aan een 'inclusief subsidiebeleid': meedoen moet mogelijk zijn voor iedereen, ook voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking.
- Culturele en sportieve voorzieningen zijn ook toegankelijk voor lagere inkomens.

8. GOEDE ZORG EN ONDERWIJS IN DE BUURT, MET MEER AANDACHT VOOR ELKAAR

Gezondheid is ons grootste goed. Mensen willen zich ook gezond voelen. Controle over je eigen leven, meedoen in de maatschappij, sociale contacten en bewegen zijn daarvoor cruciale voorwaarden. De gemeente speelt daarin ook een rol: zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen, sporten en bewegen stimuleren en sociale cohesie in wijken en buurten versterken.

Wij geloven in solidariteit tussen ziek en gezond. Niemand kiest ervoor om ziek te worden of te leven met een handicap. Iedereen moet daarom de beste zorg kunnen krijgen, ongeacht inkomen of vermogen. Ongelijkheid in gezondheid en zelfredzaamheid aanpakken heeft voor ons de hoogste prioriteit.

Voor veel mensen zijn de eisen die de overheid stelt te hoog. Voor laaggeletterden zijn veel regels en procedures simpelweg te ingewikkeld. Kwetsbare burgers komen zo vaak onnodig in de problemen. De gemeente moet ervoor zorgen dat sociale voorzieningen toegankelijk zijn voor iedereen.

De jeugd heeft de toekomst

Elk kind verdient een goede start, in een gezonde omgeving en met onderwijs dat talenten ontwikkelt. Kinderen moeten kunnen ontdekken wat zijn of haar dromen zijn en om kennis kunnen maken met sport en cultuur. GroenLinks wil investeren in jeugd: jongeren de ruimte geven, met voldoende en afwisselende en uitdagende speel- en sportvoorzieningen, dicht in de eigen buurt en verder weg, in de recreatiegebieden.

We willen dat geen jongere voortijdig afhaakt: iedereen die leerplichtig is, zit op school of volgt een leerwerktraject. Kinderen en jongeren die kwetsbaar zijn, krijgen onderwijs en/of zorg op maat en zij worden, indien nodig, ook na hun 18^e levensjaar begeleid.

Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een handicap stelt dat ook het onderwijs 'inclusief' moet zijn. Dat wil zeggen dat kinderen met en zonder handicap samen naar dezelfde (buurt)school kunnen en daar, in een veilige omgeving, onderwijs krijgen dat aansluit bij hun individuele mogelijkheden. GroenLinks wil dat in onze gemeente in de komende jaren tenminste twee 'Samen naar school-klassen' worden gestart. We willen ruimhartig beleid voor inclusief kwaliteitsonderwijs met voldoende deskundigheid en handen in de klas.

De komende jaren loopt het aantal leerlingen in het basisonderwijs fors terug. Dit betekent dat vooral het bestaansrecht van scholen in kleine kernen onder druk komt te staan. GroenLinks wil dat het openbaar en bijzonder onderwijs samenwerken om ervoor te zorgen dat in elke kern een school voor het basisonderwijs blijft.

De gemeente steunt ook projecten die de sociale cohesie in de buurt rondom scholen vergroten, zoals de vreedzame wijk en de vreedzame school.

De menselijke maat voorop

De gemeente kreeg er in de afgelopen jaren veel taken bij op het gebied van zorg & ondersteuning, welzijn, arbeidsparticipatie en jeugdzorg. We zorgen dat we weten hoe inwoners de dienstverlening op die taken ervaren, ook als we diensten niet zelf uitvoeren.

We zetten in op gemak door meer digitalisering, maar zonder verlies van de loketfunctie. Aan het loket worden mensen op een persoonlijke manier geholpen bij hun vragen. We wijzen mensen die voor hulp en ondersteuning bij de gemeente aankloppen op hun recht op gratis en onafhankelijke cliëntondersteuning. We organiseren alles zo dicht mogelijk bij bewoners.

Hulp en ondersteuning

Mensen met wie het even niet goed gaat, laten we niet vallen. Ook als je langer (of voor altijd) bent aangewezen op hulp, moet je de regie over je eigen leven kunnen houden.

We ondersteunen mensen bij het vinden van betaald werk of een andere maatschappelijke activiteit. Van de sociale dienst vragen we een 'uitrukmentaliteit': als mensen zich melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt geen afspraak over 6 weken gemaakt, maar worden zij meteen geholpen.

GroenLinks gaat ervan uit dat ieder mens iets kan en wil, en dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Wij geloven in 'samenredzaamheid' in wijken en buurten, waarbij ook 'zorgvragers' en ouderen een actieve bijdrage kunnen blijven leveren. Maar deze samenredzaamheid vraagt ook om een lokale overheid die erin investeert om het zelfstandig functioneren van inwoners mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door gerichte hulp, of ontmoetingsplekken te creëren of door vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen en administratief te 'ontzorgen'.

Zo moeten mantelzorgers ook zelf hulp bij het huishouden kunnen krijgen en moet de tijden waarop dagbesteding beschikbaar is, beter aansluiten op reguliere werktijden. Bureaucratie moet tot een minimum beperkt worden. Waar verschillende organisaties ondersteuning en zorg bieden, zorgt de gemeente ervoor dat de dienstverlening goed aansluit. Daarnaast biedt de gemeente de mogelijkheid zorg op maat in te kopen via het Persoonsgebonden Budget.

Dat betekent onder meer:

- We accepteren geen wachtlijsten in de jeugdhulp. We zorgen dat financiële prikkels die leiden tot wachtlijsten worden weggenomen en dat zorgaanbieders samenwerken in het belang van kinderen en hun ouders.
- We onderzoeken altijd of aanbesteden van taken in het sociale domein noodzakelijk is. Zo nee, dan wordt gekozen voor een subsidierelatie. Als de kwaliteit van dienstverlening in de 'markt' voor hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen niet snel verbetert, biedt de gemeente deze voorzieningen zelf aan.
- Statushouders zijn van harte welkom in onze gemeente en worden in staat gesteld hun leven opnieuw vorm te geven. Daarbij ondersteunen wij hen intensief. Het Sociaal Programma Statushouders waarin de gemeente intensief samenwerkt met maatschappelijke partners wordt voortgezet na 1 januari 2019.

Eigen regie bij de burger

- De inzet van een collectief PGB, bijvoorbeeld voor wooninitiatieven van jongeren met een beperking, wordt gemakkelijker.
- Ook mensen met een zorgvraag hebben keuzevrijheid, bijvoorbeeld over de plek waar zij dagbesteding willen volgen.

We wonen in een inclusieve samenleving

- Als gemeentelijke overheid geven we het goede voorbeeld: de gemeente houdt zich bijvoorbeeld aan de Wet Banenafpraak en neemt tenminste het quotum mensen met een arbeidsbeperking in dienst; en biedt bovendien voldoende stages voor mbo'ers met een migratieachtergrond.
- De gemeente begeleidt ook niet-uitkeringsgerechtigden, de zogenaamde NUGGERS, met en zonder inschrijving in het doelgroepenregister, naar werk.
- We stimuleren en faciliteren basisscholen om aandacht te geven aan diversiteit en inclusiviteit in de samenleving.

Verdere maatregelen voor vitaliteit en onderwijs

- De gemeente stemt (ook) haar sociale beleid af met burgers en betrokken organisaties via een intensief en voortdurend proces van participatie, en waar mogelijk zelfs co-creatie. Ervaringsdeskundigheid wordt erkend en ingezet.
- Bij alle regelingen komt een onafhankelijke klachtenprocedure, al verdient bij klachten en problemen een laagdrempelig gesprek de voorkeur.
- De gemeente investeert in een onafhankelijke ombudsman/-vrouw voor het sociale domein.
- We onderzoeken regelmatig de gezondheid en vitaliteit van onze bevolking. Daarbij letten we ook met name op de luchtkwaliteit in de gemeente, ook door de cumulatie van uitstoot door luchthaven, havenbedrijf Amsterdam en de vele verkeersaders in de gemeente.
- We onderzoeken maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. De instelling van een milieuzone voor het verkeer is daarbij nadrukkelijk een overweging.
- We vinden het belangrijk dat alle kinderen leren zwemmen. Daarom onderzoeken we hoe de gemeente het schoolzwemmen nog meer kan bevorderen dan alleen door financiering van het vervoer van school naar het zwembad.

9. VEEL ACTIVITEIT IN DE VRIJE TIJD

Haarlemmermeer staat bekend als woon- en werkgemeente, maar zeker met de recente uitbreiding wordt ook recreatie steeds belangrijker. Voor GroenLinks staan recreatiemogelijkheden in de eigen woonomgeving centraal, voor alle leeftijden. We vinden dat het tijd wordt voor een integrale visie op de recreatie in de gemeente Haarlemmermeer, waarbij de behoefte van alle inwoners kan worden afgewogen tegen de nadelen.

Sport en recreatie voor iedereen

- We zetten in op betaalbare en voor iedereen toegankelijke sportmogelijkheden in alle kernen, en ondersteunen vrijwilligers die zich inzetten voor hun sport- of hobbyvereniging.
- We houden van een feestje, maar altijd met respect voor de burens. Dat betekent dat we de ruimte geven aan festivals, maar wel inzetten op verduurzaming op het gebied van bijvoorbeeld afval en energie en meer balans in de recreatiebehoefte van velen ten opzichte van het behoud van woongenot van onze inwoners.
- Bij de inrichting van Park 21 moeten recreatiemogelijkheden voor de eigen inwoners centraal staan. We willen geen toevoeging van grote publiekstrekkingen alleen bedoeld om financiering mogelijk te maken. Waar we geen geld voor hebben, moeten we ook niet doen. Inrichting in co-creatie met de huidige agrariërs heeft de voorkeur.
- We willen dat iedereen boodschappen kan doen op fietsafstand. Daarom dragen we actief bij aan aantrekkelijke wijkwinkelcentra en gaan leegstand actief tegen door met de ontwikkelaars in gesprek te blijven over alle mogelijkheden.
- In overleg met de ondernemers en inwoners wordt voor het centrum van Hoofddorp een plan ontwikkeld om het stadscentrum vitaal en aantrekkelijk te houden, waarbij speciale aandacht zal gaan naar de situatie rond de Kruisweg.

10. KUNST EN CULTUUR VERRIJKEN ONS LEVEN

Een open gemeente is gebaat bij een bruisende culturele sector. Kunst verrijkt ons leven, stelt vragen bij vermeende zekerheden, en verbeeldt werelden die er niet zijn. Kunst en cultuur dragen bij aan een gemeente waar mensen graag wonen en bedrijven zich graag vestigen. We willen kunstenaars ook letterlijk de ruimte geven en meer aandacht voor cultuuronderwijs. We zijn trots op ons culturele erfgoed en zorgen daar goed voor.

In onze gemeente is ruimte voor creativiteit en cultuur

- De gemeente biedt ruimhartige financiële en praktische ondersteuning voor kunst- en cultuuronderwijs op scholen; net als hulp bij burgerschapsvorming.
- We denken na over een jaarlijkse cultuurprijs en een gemeentelijk cultuurfestival, waarbij ook nadrukkelijk nieuwkomers worden uitgenodigd.
- We zijn trots en zuinig op ons lokale culturele erfgoed, zoals de Stelling van Amsterdam, de sluisjes bij Halfweg, het oude cultuurlandschap en de historische boerderijen.
- Ons culturele erfgoed biedt volop kansen voor recreatie, toerisme en educatie. We zetten hierop in en zorgen zo (deels) voor de middelen die nodig zijn voor beheer en onderhoud.
- We breiden de gemeentelijke route langs het culturele erfgoed ('Schakels aan de ketting') ook uit in de voormalige gemeente Haarlemmerliede/Spaarnwoude.
- Gemeentelijke monumenten, die eigendom van de gemeente zijn, kunnen alleen worden verkocht na toestemming van de gemeenteraad.
- We ondersteunen de lokale musea en faciliteren de samenwerking tussen deze musea en andere kunst- en cultuurinitiatieven.
- Leegstaande panden worden waar mogelijk beschikbaar gesteld als atelier-, repetitie- of expositieruimte; we zoeken naar vrijplaatsen, broedplaatsen en 'rafelranden' om vernieuwende kunst ruim baan te geven, zoals bijvoorbeeld in leegstaande kassen in Rijsenhout.
- Er komt een gemeentelijke kunstcommissie, die er ook voor zorgt dat inwoners gehoord worden over het kunstbeleid.